

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI DO SPRAW ENERGII, KLIMATU
I AKTYWÓW PAŃSTWOWYCH
(NR 107)
z dnia 6 lipca 2022 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych (nr 107)

6 lipca 2022 r.

Komisja do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Suskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

- uchwałę Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2395);
- uchwałę Senatu w sprawie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców niektórych paliw stałych w związku z sytuacją na rynku tych paliw (druk nr 2390).

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Dziadzio** podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska wraz ze współpracownikami, **Piotr Pyzik** podsekretarz stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych wraz ze współpracownikami, **Marlena Tryka** dyrektor Departamentu Innowacji i Polityki Przemysłowej Ministerstwa Rozwoju i Technologii wraz ze współpracownikami, **Piotr Wojtacha** wiceprezes Wyższego Urzędu Górniczego wraz ze współpracownikami oraz **Sławomir Wochna** prezes zarządu Związku Pracodawców Porozumienie Producentów Węgla Brunatnego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Igor Amarowicz** i **Łukasz Żylik** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Łukasz Grabarczyk**, **Jarosław Lichocki** i **Konrad Nietrzebka** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych. Witam państwa posłów i wszystkich zaproszonych gości biorących udział w posiedzeniu. Serdecznie witam państwa ministrów uczestniczących w naszych obradach. Na liście gości mam pan ministra Piotra Dziadzio, podsekretarza stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, głównego geologa kraju i jednocześnie pełnomocnika rządu do spraw polityki surowcowej państwa oraz pana ministra Piotra Pyzika, podsekretarza stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych. Jest także pani Kamila Król, podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii i pan Piotr Wojtacha, wiceprezes Wyższego Urzędu Górniczego. Witam również panią Agnieszkę Boniewicz, naczelnik Wydziału Zielonej Gospodarki w Departamencie Innowacji i Polityki Przemysłowej w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, witam pana Pawła Calskiego, radcę w Departamencie Górnictwa w Ministerstwie Aktywów Państwowych, pana Jonasza Drabka, dyrektora Departamentu Górnictwa w Ministerstwie Aktywów Państwowych, panią Agatę Modras, głównego specjalistę w Departamencie Górnictwa w Ministerstwie Aktywów Państwowych, pana Jacka Romuka, zastępcę dyrektora Departamentu Prawnego Wyższego Urzędu Górniczego, pana Pawła Różyckiego, zastępcę dyrektora Departamentu Strategii i Analiz w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, panią Marlenę Trykę, dyrektor Departamentu Innowacji i Polityki Przemysłowej w Ministerstwie Rozwoju i Technologii oraz pana Sławomira Wochnę, prezesa zarządu Związku Pracodawców Porozumienie Producentów Węgla Brunatnego.

Szanowni państwo, informuję, że protokoły ze 105. i 106. posiedzenia Komisji, wobec niewniesienia uwag, uważam za przyjęte. Stwierdzam, że mamy wymagane kworum.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje: w pkt 1 – rozpatrzenie uchwały Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw, druk nr 2395 oraz w pkt 2 – rozpatrzenie uchwały Senatu w sprawie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców niektórych paliw stałych w związku z sytuacją na rynku tych paliw, druk nr 2390.

Przystępujemy do realizacji pierwszego punktu porządku dziennego – rozpatrzenie uchwały Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw, druk nr 2395. Senat zaproponował 2 poprawki do ustawy. W związku z tym mam pytanie do przedstawicieli Biura Legislacyjnego, czy te poprawki należy rozpatrywać łącznie czy osobno.

Legislator z Biura Legislacyjnego Jarosław Lichocki:

Panie przewodniczący, w ocenie Biura Legislacyjnego nad obydwoma poprawkami należy głosować łącznie – nie tylko można, ale należy nad nimi głosować łącznie.

Czy już teraz możemy przedstawić nasze stanowisko wobec tych poprawek, czy dopiero po ich zaprezentowaniu?

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo proszę, jak już pan jest przy głosie.

Legislator Jarosław Lichocki:

Szanowni państwo, panie przewodniczący, w ocenie Biura Legislacyjnego poprawki Senatu, które zmierzają do skreślenia w odpowiednich przepisach wyrazów „na odkrywce”, spowoduje rozszerzenie zakresu osób uprawnionych do uzyskania emerytury, a także zwiększenie przelicznika, a co za tym idzie, wysokości tej emerytury w przypadku szeregu osób pracujących w określonych rodzajach kopalni. W związku z tym oceniamy, że tego rodzaju poprawki wykraczają poza zakres dopuszczalnych poprawek senackich, co może skutkować uznaniem przez Trybunał Konstytucyjny całej ustawy albo poszczególnych jej przepisów za niezgodne z Konstytucją, a konkretnie z przepisami o inicjatywie ustawodawczej oraz procedurze trzech czytań.

Zwracamy także uwagę, że Senat nie przedstawił skutków finansowych tych poprawek oraz propozycji przepisów przejściowych, które odpowiadałyby na pytanie, co z osobami, które w dniu wejścia w życie ustawy z poprawkami Senatu miałyby prawo do emerytury. Bowiem jeśli wprowadzamy przepisy rozszerzające zakres uprawnionych i skracamy okres pracy osób uprawnionych do emerytury, to tym samym określony krąg osób uzyskuje te uprawnienia wcześniej. Na przykład w dniu wejścia w życie ustawy księgowa pracująca w kopalni, która uzyskała emeryturę, powiedzmy 3 lata wcześniej... w jej przypadku ZUS będzie musiał odpowiedzieć na pytanie, co z wysokością emerytury tej pani, a bez przepisów przejściowych będzie to albo niemożliwe, albo bardzo utrudnione. A skoro już mowa o ZUS, to wydaje się, że poprawki Senatu także nie były konsultowane ani z Radą Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ani z samym ZUS. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Senat oczywiście nie musiał tego konsultować, ale z drugiej strony powinien jednak patrzeć na to, czy przepisy nie wykraczają poza przedmiotowy zakres ustawy i uprawnienia Senatu.

W tej chwili chciałbym zapytać o stanowisko rządu. Chyba pan minister Pyzik jest właściwą osobą, a później będzie można zadawać pytania. Proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych Piotr Pyzik:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zmiany w ustawie przegłosowane przez Senat dotyczą w praktyce rozszerzenia grupy osób uprawnionych do emerytur górniczych, pomimo że ich praca tylko częściowo jest wykonywana w obrębie odkrywki czy przodka. Celem wprowadzenia definicji było umożliwienie Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych poprawnego rozpatrywania wniosków o przyznanie emerytury górniczej za pracę wykonywaną w stu procentach na terenie odkrywki lub przodka. Istnieje realne zagrożenie, że poprawki senackie spowodują wzrost liczby wniosków o przyznanie górniczej emerytury oraz pojawi się konieczność kierowania spraw na drogę sądową, co chcieliby-

śmy wyeliminować albo ograniczyć do minimum, zmieniając przedmiotową ustawę. W związku z powyższym rząd rekomenduje odrzucenie senackich poprawek.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Przypominam sobie tę naszą wielogodzinną dyskusję. Chodziło o to, żeby ci, którzy rzeczywiście pracowali na dole, mogli otrzymać emerytury, a nie o to, aby wypłacać ją każdemu pracownikowi, który pracował w kopalni, a niekoniecznie była to praca na dole przy wydobywaniu. Podany był przykład pani księgowej czy też pań sekretarek, wszystkich traktujemy oczywiście z szacunkiem, ale uprawnienia miały przysługiwać górnikom dołowym. Dlatego zaproponowane rozszerzenie wychodzi poza zakres pierwszego przedłożenia i – tak naprawdę – zamysłu ustawodawcy.

Pan poseł Nowak, bardzo proszę.

Poseł Tomasz Piotr Nowak (KO):

Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, to jest problem bardzo drażliwy społecznie, ponieważ od 2016 r. zmieniła się interpretacja ZUS. Ta interpretacja zmieniła się w wyniku wewnętrznego ustalenia w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, że pewne grupy pracowników odkrywek, w tym przypadku pracujących na przykład w transporcie kolejowym, ale na odkrywce, nie będą uwzględniane do emerytury we współczynniku 1,5. Była bardzo duża dyskusja na ten temat na posiedzeniu naszej Komisji. Pan minister Pyzik uczestniczył także w spotkaniu ze związkami zawodowymi w trakcie posiedzenia Podkomisji do spraw sprawiedliwej transformacji i tam padły pewne zobowiązania, tzn. że pan minister zajmie się tym problemem. Rzecz, tak naprawdę, dotyczy ok. 200 osób, a co to jest 200 osób w kontekście podstawowego zadania, którym jest urównouprawienie wszystkich pracowników górnictwa?

Na przykład na Śląsku w kopalniach Jastrzębie i Pokój już po roku pracy daliśmy ludziom odprawy w wysokości 12 pensji, 120 tys. zł netto, a tutaj cały czas, szczególnie górnikom z Zagłębia Konińskiego, które już kończy swoją działalność, odmawia się uznania uprawnień do emerytury zgodnie z tym, co przez wiele lat było uznawane. Podkreślam – do 2016 r. wszyscy odchodzący z tych stanowisk odchodzili przy współczynniku 1,5. Teraz odbywa się dużo sądowych procesów i jest dużo dochodzeń, górnicy starają się udowodnić swoją pracę na odkrywce i ta ustawa miała to wyprostować, taki był cel tejże ustawy.

W tej sprawie rozmawiałem jak jeszcze urzędował minister Soboń. Wówczas obiecał, że ustawa będzie tak skonstruowana, żeby to, o czym powiedziałem, było możliwe. Później rozmawiałem także z ministrem Pyzikiem, rozmawiały związki zawodowe i w końcowym efekcie chciałbym zapytać pana ministra, co z tymi ustaleniami. Czy wy w tej chwili... Rozumiem, że być może to rozwiązanie wykracza poza przedmiotowy projekt ustawy, ale czy znajdziecie inną drogę, która umożliwi godne odejście tym ludziom w związku z likwidacją kopalń w Zagłębiu Konińskim? Mam na myśli odejście na zasłużoną emeryturę.

Chciałbym podkreślić, że program kompensacyjny dla Śląska jest, ale nie ma rządowego programu kompensacyjnego dla górników w Wielkopolsce Wschodniej. Nie może być tak, że oni będą mogli liczyć tylko na Fundusz Sprawiedliwej Transformacji, a nie będą mogli liczyć na kompensacyjną pomoc polskiego rządu w momencie zamykania kopalń. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo dziękuję. Szkoda tylko, że nie otaczaliście taką troską górników wtedy, kiedy rządziliście. Wtedy troszczyliście się o nich gumowymi kulami, a dzisiaj wylewacie krokiody nad programem, który daje im możliwość godnego odejścia z zawodu.

Głos chciał jeszcze zabrać pan poseł Gadowski i też pewnie będzie mówić z troską o górnikach. Proszę bardzo.

Poseł Krzysztof Gadowski (KO):

Panie przewodniczący, ja zawsze mówię z troską o ludziach pracy, niezależnie od tego czy są to górnicy, czy inne osoby. Powinniśmy o tych ludzi dbać i stosować takie same przepisy dla wszystkich pracowników w każdym sektorze gospodarki.

Mam pytanie do pana ministra. Państwo przynosiliście projekt ustawy, żeby zlikwidować wątpliwości ZUS. W przypadku, kiedy my taki zapis przyjmemy, przed chwilą słyszeliśmy od pana posła informację, że takie osoby do tej pory miały wypłacaną tę emeryturę, co pan minister wtedy robi, tzn. kiedy ZUS zacznie im wycofywać świadczenia i zmieniać wysokość emerytury w efekcie nieuporządkowania tej sprawy. Ludzie od kilku lat odbierają emeryturę. Rozumiem, że ci, którzy będą odchodzić na emeryturę, będą mieli jasną interpretację, ale ZUS może powiedzieć: chwila, moment, tamte emerytury, które państwo odbieracie, nie są zgodne z prawem, dlatego będziecie je zwracać, a my wam ograniczymy wypłatę. Co pan minister wtedy proponuje? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Czy ktoś jeszcze chciałby wypowiedzieć się z troską o górnikach? Nie widzę dalszej troski. Panie ministrze, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MAP Piotr Pyzik:

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, dziękuję za zadane pytania i jeśli można, to odpowiem na pytania dotyczące ustawy. Powiem tak – bardzo aktywnie, tak mi się przynajmniej wydaje, uczestniczyłem we wszystkich spotkaniach dotyczących rozwiązywania problemów Wielkopolski Wschodniej, tzn. kwestii PAK, ale również problemu, który ktoś tutaj podniósł, że umowa społeczna w węglu brunatnym, czyli tzw. energytce, nie będzie dotyczyła równorzędnie górników ze spółek państwowych i prywatnych. Myślę, że te kwestie rozstrzygnęliśmy już dawno, natomiast pragnę przypomnieć, że na ostatnim spotkaniu bardzo wyraźnie określiliśmy kompetencje Ministerstwa Aktywów Państwowych, zwłaszcza w zakresie działania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Ministerstwa Pracy. W związku z tym moja sugestia była taka, że po konsultacjach z tymi dwiema instytucjami i wypracowaniu pozycji wyjściowej możemy dalej rozmawiać. Ja nie mam kompetencji do wprowadzania zmian w przestrzeni Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a tym bardziej Ministerstwa Pracy. W związku z tym dla mnie sytuacja pozostaje bez zmian, ale jest na dziś zgodna z polskim prawem.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo i jak rozumiem, stanowisko rządu wobec tych poprawek jest negatywne.

Podsekretarz stanu w MAP Piotr Pyzik:

Dokładnie tak, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dobrze, w takim razie przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawek Senatu? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Czy wszyscy państwo oddaliście już głos? Nikt nie zgłasza problemu, zamykam głosowanie, bardzo proszę o podanie wyników.

Za 12, przeciw 16, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że poprawki Senatu zostały przez Komisję zaopiniowane negatywnie.

Proponuję, żeby sprawozdawcą Komisji został pan poseł Matusiak. Byłaby to kontynuacja, jeśli chodzi o sprawozdanie do ustawy. Pan poseł wyraża zgodę.

Czy jest sprzeciw? Nie ma. Stwierdzam, że wybraliśmy pana posła Matusiaka na sprawozdawcę Komisji w punkcie dotyczącym zmiany ustawy Prawo geologiczne i górnicze.

Przechodzimy do drugiego punktu porządku dziennego – rozpatrzenie uchwały Senatu w sprawie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców niektórych paliw stałych w związku z sytuacją na rynku tych paliw, druk nr 2390.

Szanowni państwo, Senat zaproponował 7 poprawek do tej ustawy. Czy jest przedstawiciel Senatu? Nie ma, więc poprawki bronią się same.

Proszę przedstawiciela Biura Legislacyjnego o przedstawienie stanowiska. Czy Biuro ma uwagi lub potrzebne jest głosowanie łączne nad jakimiś poprawkami?

Legislator z Biura Legislacyjnego Konrad Nietrzebka:

Dzień dobry państwu, Konrad Nietrzebka, Biuro Legislacyjne. Panie przewodniczący, szanowni państwo, biorąc pod uwagę uzasadnienie oraz treść uchwały Senatu, proponujemy, zgodnie z sugestią zawartą w tej uchwale, żeby nad poprawkami od nr 4 do nr 6 głosować łącznie. Chcielibyśmy też wskazać, że w pozostałym zakresie, tj. w przypadku

poprawek nr 1, 2, 3 i 7 nie ma możliwości ich połączenia. Zwracamy uwagę na istotny merytoryczny charakter poprawki nr 2, jak również na kwestie, które były podnoszone przez Biuro Legislacyjne na przykład w zakresie poprawki nr 3 w trakcie posiedzenia Komisji.

Powtórzę jeszcze raz: poprawki nr 4, 5 i 6 powinny zostać rozpatrzone łącznie, natomiast pozostałe poprawki wymagają rozpatrzenia indywidualnego. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Jakie jest stanowisko rządu wobec tych poprawek?

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Piotr Dziadzio:

Szanowni państwo, rząd odrzuca wszystkie siedem poprawek zaproponowanych przez Senat.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję. Czy są jakieś głosy w dyskusji? Nie widzę zgłoszeń. Przechodzimy do głosowania nad poprawkami.

Poprawka nr 1 – w art. 2 w ust. 1 skreślić zdanie drugie. Kto jest za poprawką? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Czy wszyscy oddali głosy? Nie widzę zgłoszenia problemu, zamykam głosowanie i proszę o podanie wyników.

Za 10, przeciw 16, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że poprawka została przez Komisję zaopiniowana negatywnie.

Poprawka nr 2, chodzi o zmianę art. 8. Przystępujemy do głosowania. Kto jest za poprawką? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo. Czy wszyscy oddali głosy? Wszyscy, zamykam głosowanie i proszę o podanie wyników.

Za 10, przeciw 16, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że poprawka została przez Komisję zaopiniowana negatywnie.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką nr 3. Kto jest za poprawką? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo. Wszyscy, jak widzę, oddali już głosy. Zamykam głosowanie i proszę o podanie wyników.

Za 10, przeciw 16, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że poprawka nr 3 została przez Komisję zaopiniowana negatywnie.

Teraz będziemy łącznie głosować nad poprawkami nr 4, 5 i 6. Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Czy wszyscy oddali głos? Nikt nie zgłasza problemu, zamykam głosowanie i proszę o podanie wyników.

Za 8, przeciw 16, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że poprawki...

Faktycznie, najmocniej przepraszam, pani poseł zasłoniła mi tablicę z wynikami. 2 osoby się wstrzymały, ale to nie zmienia oceny poprawek przez Komisję. Stwierdzam, że poprawki zostały zaopiniowane negatywnie.

Zostało nam jeszcze głosowanie nad poprawką nr 7. Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Czy wszyscy oddali głos? Dziękuję, zamykam głosowanie, proszę o podanie wyników. Za 10, przeciw 16, nikt się nie wstrzymał od głosu. Stwierdzam, że poprawka nr 7 została odrzucona.

Na tym, szanowni państwo, zakończyliśmy rozpatrywanie senackich poprawek. Musimy jeszcze dokonać wyboru posła sprawozdawcy. Proponuję, żeby w tym przypadku też nastąpiła kontynuacja i sprawozdawcą pozostał pan poseł Krzysztof Tchórzewski. Czy jest pan poseł i czy wraza zgodę?

Poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Czy jest sprzeciw wobec tej kandydatury? Nie widzę. Stwierdzam, że Komisja wybrała pana posła Krzysztofa Tchórzewskiego na sprawozdawcę Komisji.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny. Szanowni państwo, wydaje się, że na tym posiedzeniu Sejmu nie będziemy już mieć kolejnego posiedzenia Komisji, chyba że doszlibyśmy wspólnie z Komisją Infrastruktury do wniosku, że będziemy rozpatrywali projekt o CPK, ale na razie w tej kwestii nie ma porozumienia.

Dziękuję państwu za obecność i pracę podczas obrad Komisji. Zamykam posiedzenie.